

Bölcsészből lett bankár

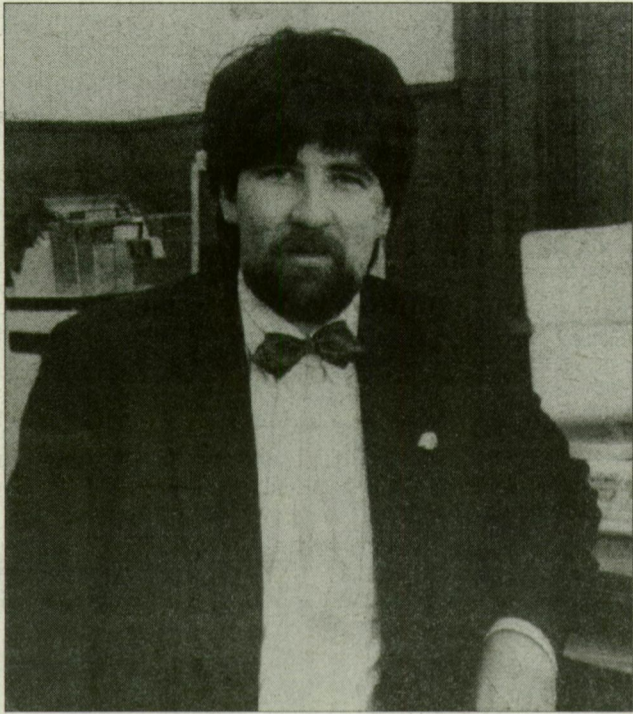
Oroszában született, a Radnóti-ban érettségizett, történelem-angol szakon végzett a JATE-n, tanársegédként dolgozott a közgazdasági tanszéken, most a Dunabank szegedi fiókjának informatikai osztályvezetője és Tarján 3-as számú választókerületének fideszes képviselője. Náfrádi Zoltán, 29 éves bankár és politikus.

– *Hogyan került a bölcsész a bankba?*

– Történezhallgatóként is a gazdaságtörténet érdekelt, már negyed-ötöd éves koromban tanítottam közgazdaságtant, utána fél évig tanársegédkedtem a tanszéken. Éppen akkor szerveződött a banki szféra Szegeden, kellett az ember. Érdekelt a dolog, mert olyasmit csináltunk, amit előtte nálunk még senki. A bruttó haterzer forintos egyetemi fizetésemet pedig nem volt nehéz otthagyni. Először egy kicsit furcsán éreztem magam ezen a területen, de rájöttem, hogy a végzettségem nem jelent túl nagy hátrányt, mert akik közgazdaságtant hallgattak, azok sem tanultak sokat ezekről a dolgokról. Később azért elvégeztem a bankárképzőn egy devizaügyi tanfolyamot. A tanításhoz mégsem lettem hűtlen; a SZOTE-n külföldi gyógyszerészhallgatóknak vállalkozói ismereteket, a JATE-n amerikaiaknak magyar gazdaságtörténetet oktattok angolul.

– *Azt hiszem, a helyzet azóta sem változott; a gazdasági szféra anyagilag ma is jóval vonzóbb mint az oktatás.*

– A közeljövőben nem is

Fotó: Somogyi Károlyné

Náfrádi Zoltán: „Nagy a hitelnyújtás kockázata.”

látok esélyt arra, hogy másképp legyen. A természettudományok terén talán valamivel jobb a helyzet a külföldi ösztöndíj-lehetőségek miatt, de nem csoda, ha a humán szférát elhagyják a jó szakemberek.

– *A bankban ön felügyeli a privatizációs hitelezést. A magánvállalkozások beindulása óta vitatott, hogy van-e elegendő hitel a vállalkozóknak, hogy megfeleljenek-e a hitelkonstrukciók. Mi erről a bankár véleménye?*

– Az Egyszázötvenk-hitel a vállalkozók és a bankok számára is kedvező konstrukció, és mivel nem készpénzt nyújt, van is belőle bőven. De

kevés célra vehető igénybe; csak állami tulajdonra adható. Az induló vállalkozások számára széles körben hozzáférhető kedvezményes hitelkonstrukciókkal, gondolok például a Startra vagy a japán hitelre, az igényeknek csak körülbelül 10 százaléka elégíthető ki. Ebben nincsen semmi rendkívüli, a kezdő vállalkozásoknak nyugaton sem szívesen hiteleznek a bankok. Annak pedig, hogy a már működő vállalkozások számára elérhető hitelek rövid lejáratúak és magas kamatúak, az az oka, hogy a bankok az ugyancsak rövid időre, magas kamattal lekötött betétekből finanszírozzák a hiteleket. Ráadásul Magyarországon

jelenleg rendkívül nagy a hitelnyújtás kockázata, mert gyakran már működő vállalkozások is tönkremennek.

– *Beszéljünk most a másik „arcáról”. Képviselőként, a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság alelnökéül szakembernek, vagy inkább politikusnak érzi magát?*

– Annak idején a FIDESZ azért keresett meg, mert szükségük volt olyasvalakire, aki ért a pénzügyi kérdésekhez. Azt viszont tudomásul kell venni, hogy egy képviselő bármit csinál, azzal politizál. A szakmai előkészítés is a politikai döntésekhez, kompromisszumokhoz kell. Ez a pénzügyi bizottságban különösen érezhető, hiszen a különböző igények nálunk összegződnek és csapnak össze. Mi vagyunk a legnépszerűtlenebb bizottság, nekünk kell megálljt parancsolni, ha túllépjük a pénzügyi kereteket.

– *Elégedett ember?*

– Bankárként elértem, amit ennyi időben el szoktak érni. Képviselőként pedig azért nem vagyok elégedetlen, mert megtörténtek a legfontosabb strukturális átalakítások, az esetiről áttértünk a normatív finanszírozásra, a közüzemi vállalatok készen állnak a privatizációra, a helyhatósági apparátus átalakult és megszületett az oktatási koncepció. Azt hiszem, a város jó irányba halad.

Keczer Gabriella

Üzletkötő rongyszőnyegen

A munkahelyekről kiszorulóknak száma az idei év kezdetén tovább növekedett, s a munkanélküliségi ráta január végéig Csongrád megyében 11,9 százalékra kúszott fel. Egyre többen várnak új munkalehetőségre, számuk gyorsabban szaporodik, mint a munkahelyeké. Hogy kik várnak nagyobb eséllyel, s hol, milyen az állás kínálat, arról a munkaügyi központok kirendeltségeinek nyilvántartásait böngészve érdekes képet kaphatunk.

A legkevesebb állást a falvakban, illetve az idősebb korosztály számára ajánlják. Az elhelyezkedési lehetőség a kistélepléseken minimális. S az ötven év feletti korosztálynak is alig kínálnak munkát. Hacsak nem „menő” szakmákhoz értők.

A „sláger” – mint a megye városainak állásajánlataiból kiderül – mostanában a következő: ács (Szegeden 111); ács-állványozó (Szegeden 55, Vásárhelyen 30); kőműves (Szegeden 96); vasbetonszerelő (Szegeden 79, Hódmezővásárhelyen 30); varró (Szegeden 71, Szentesen 14, Makón 3); gépi varró (Szentesen 39, Csongrádon 24, Kisteleken 10, Vásárhelyen 5, Makón 4, Szegeden bedolgozóként 10, női-férfi ruhakészítő „álneven” 20, Szentesen pedig „betanított varró”-ként további 30).

Szegeden és Hódmezővásárhelyen a „jobb lehetőségek” közé számítható az ápolás, a gondozás: a megyeszékhelyen az állásajánlatok között szerepel 18 ápolónő, 8 ápolói, 2 felnőtt szakápolói, 4 gondozónő, 8 ideg-elme szakápolói, 8 szociális gondozói; Vásárhelyen 5 ápolói, 3 szakképzett ápolónő.

„Kuriózumok”, azaz újmódi ajánlatok: Szegeden futár-újságkézbesítő (14), gipszmunkás (11), rongyszőnyegszövő (10), ütletkötő (69); Vásárhelyen környezetvédelmi segédmunkás (20); Szentesen kommunális közmunkás (10); Kisteleken kubikus (10).

Arról, hogy ezeket a tényeket miként lehet értékelni, s milyen tendenciákra lehet belőlük következtetni, egy rövid újságcikkből „tudománytalan” volna értekezni. Az adatokat itt közreadó legfeljebb csak reménykedhet, hogy a hatvankilenc üzletkötő nem rongyszőnyegen sétálva próbálja majd rávenni ügyfeleit némi kummunális közmunkára, netán ideg-elme ápolásra...

Szabó Magdolna

Mikroprofit-központok

A kistélepléseket is ellátó nagykereskedelmi és hírlapterjesztési üzleti vállalkozásba kezdett az autómárka-kereskedőként ismert Ford Mikroprofit Kft. Kecskeméten, Miskolcon, Veszprémben, Kaposváron és Budapesten területi közpon-

kat alakított ki, és 50 saját szállítójárművük, valamint információs rendszerük segítségével begyűjtik az adatokat és 24-48 órán belül teljesítik a települések ártügyeinek, illetve megszabadítják a boltosokat a többletkészletüktől.

Mit szeretne?

Kérdés az 1 százalékhoz

Nem mindenkinek adatik meg, hogy üdülhessen. Közülük is legtöbben pénzügyi helyzetüknek fittyet hányva, máshonnan elspórolva az összeget választanák útirányt. Olykor a fantáziát korrigáló lehetőség számlájára írható, hogy a végállomás csak a Szelidi tó, s nem a Bahamák. Nem vonom kétségbe, akadhat olyan is, aki milliomos léttére sem kívánczik a szatymazi kiskertjén túl.

Koronként is változnak a kikapcsolódás célpontjai, s a hozzáférhetőség lehetőségei. A Balatonban lubickoló egy időben éppúgy érkezhettek a saját üdülőházából, fillérékért „mért” vállalati vagy szakszervezeti üdülőből mint a kempingből, vagy bérelt szobájából. Később a telkek és építkezések drágulásával a családi nyaralóépítés luxussá vált, a kiút spórolásabb formája az üdülőszövetkezeti szálló nyert teret. A külföldi turizmusban pár utazási iroda uralta mezőnyt. Újabban gombamód szaporodnak az ezzel foglalkozó kis cégek. A verseny kedvező vonásaként ármérséklésre is akad példa. Sajnos esetenként az olcsóság egyenlő a bővítéssel, a félrevezetéssel. Attól, hogy romos, még lehet kastélyként hirdetni egy szállást. Ha tornya is van, akár láncostul is.

Nemrégiben a klubrendszer nálunk kevésbé közismert formájával is sikerült megismerkednem. A bajorországi Club Colombo üdülőklub magyarországi kizárólagos képviselője, a Holiday Club Hungary üzletkötő munkatársaihoz csatlakozva juthattam el az egyébként számomra elérhetetlen szállóaikba. Az ott választható három helyszín közül talán a sáparadicsom, Garmisch-Partenkirchen a

legismertebb. Másutt a gyógyulás vagy a természetközeli családi kikapcsolódás lehetősége adott. A fedett üdülőben éppúgy érkezhettek a saját üdülőházából, fillérékért „mért” vállalati vagy szakszervezeti üdülőből mint a kempingből, vagy bérelt szobájából. Később a telkek és építkezések drágulásával a családi nyaralóépítés luxussá vált, a kiút spórolásabb formája az üdülőszövetkezeti szálló nyert teret. A külföldi turizmusban pár utazási iroda uralta mezőnyt. Újabban gombamód szaporodnak az ezzel foglalkozó kis cégek. A verseny kedvező vonásaként ármérséklésre is akad példa. Sajnos esetenként az olcsóság egyenlő a bővítéssel, a félrevezetéssel. Attól, hogy romos, még lehet kastélyként hirdetni egy szállást. Ha tornya is van, akár láncostul is.

A gyönyörű tájak, és a fényűző kiszolgálás láttán mármár kibebondásérzés érzésem támadt, amikor megtudtam, azok vagyunk többen akiknek vélhetően nem lesz alkalma ebbe vagy másik klubba belépni. Amerikában is csak a családok öt százaléka, Nyugat-Európában ennek kevesebb, mint fele engedheti ezt meg magának. Bár így olcsóbb üdülni, mint szállodafoglalással, itt is igaz a tétel: spórolni az tud, akinek pénze van. A kft. vezetői szerint Magyarországon a megcélózható határ ma 1 százalék. A magán devizaszámlák kétmilliárdjához személyek is tartoznak. Az üzletkötőnek nincs más dolga, mint megtalálni azt a személyt, akit a „mit szeretne” kérdés nem hoz zavarba.

Tóth Széles István

A DmGK és a Baustúdió

Mestermunkára kap jegyet a tanuló

Ma ugyan még nehezen tudjuk elképzelni, de lehetséges, hogy a közeljövőben a szakmunkástanulók „mestermunkát” készítenek majd, amikor lejár a képzés ideje – tájékoztat Süle József, a szegedi Baustúdió Kft. ügyvezető igazgatója. Akárcsak a múltban, akkor, amikor az ipartestületek minősítették az ifjonck tudását, s adták ki a mesterleveleket. Persze, ilyen munkát nem minden szakmában lehet megkövetelni, mondja az a szakember, aki a jövő szakmunkásképzését kamarai keretekben tudja elképzelni.

A szakmunkásképzés eddigi gyakorlatának megváltoztatására utal a három meglévő törvénytervezet is: a közoktatási, a szakképzési, valamint a kamarai. Mivel egyik sem létezhet a másik nélkül, nem ártana, ha az országgyűlés egyszerre foglalkozna velük. Az összefüggéseket nem nehéz megtalálni. A kamarai törvénytervezet szerint ugyanis a jövőben a gazdasági kamarák államtól független önkormányzatokként tevékenykednek majd. Mivel a területen bejegyzett valamennyi cég a kötelező regisztráció elve alapján tagja lesz a helyi kamarának, így logikusan következnek, hogy annak feladata a helyi munkaerőpiac befolyásolása is. A kamarai felügyeli a szakmunkásképzést, azaz: javaslatot tesz arra, milyen szakmákat oktassanak, mennyi ideig, milyen követelményrendszer, valamint vizsgaszabályzat alapján. A tervezet szerint csak a kamarai

tagok tanthatják a jövő mestereit, s a kamarai keretein belül kerül sor legvégül a vizsgára is. Amelyen nem a gyerek három éves tevékenysége, hanem a tudása méretik meg, akár oly módon, hogy mestermunkát készíttetnek vele. A képzés idejére pedig tanulói szerződést írnak alá a felek (az oktatók, s az a cég, ahol a

gyakorlati képzés folyik) a helyi gazdasági kamarában.

Szegeden az új kamarai funkció teljes átvállalására áll ugrásra készen a Bustúdió Kft. Az 1990-ben megalakult gazdasági társaság alapítóje akkor 9 millió forint volt, s a Délép adottságaira, szakmunkásképző bázisára, tanműhelyére, berendezéseire épült, az

építőipari vállalat többségi tulajdonlásával. (Mára a felszámolás alatt álló Délép tőkehányadát a magánszemélyekből álló kft. fokozatosan kivásárolja.) A kft. ügyvezető igazgatója, Süle József a Dél-magyarországi Gazdasági Kamarát a Magyar Gazdasági Kamara oktatási bizottságában is képviseli. Ő volt a kezdeményezője annak is, hogy az országban, szegedi székhellyel alakítsák meg a gyakorlati oktatási szervezetek egyesületét, a GYOSZÉ-t. Ez az egyesület jelenleg országos pályázatok elbírálásában vesz részt, partnere a minisztériumnak, s az MGK-nak. Az országban 6-7 ezer tanulót és felnőtt oktatókat GYOSZÉ-keretekben, állami feladatokat átvállalva, tandíjmentesen, 16 szakmában. A Baustúdióban jelenleg 757 gyerek tanít a kft. 57 alkalmazottja.

Dr. Horváth Lajos, a DmGK ügyvezető igazgatója kérdéseinkre válaszolva még hozzátette: a jövőt úgy tudja elképzelni, hogy a tanulói szerződéseket az olyan kft.-k, mint a Baustúdió, a kamarában kötik meg. Emellett a Dél-magyarországi Gazdasági Kamara számítástechnikai, vám-és pénzügyi, reklámpropaganda, valamint külkereskedelmi tanfolyamokat szervez, mai is folyamatosan, amelyek elvégzése után oklevelet ad.

F. K.